

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«ФІЛОСОФІЯ»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 075 Маркетинг
освітньо-професійна програма – Маркетинг

Кафедра управління та адміністрування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	РС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	32	14	3	6	65	120	1

30.08.2024
[Signature]

Івано-Франківськ – ІФНІМ ЗУНУ
2024

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

1. Опис дисципліни «Філософія»

Дисципліна – «Філософія»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 075 «Маркетинг»	Рік підготовки: <i>денна форма</i> – 1; семестр: <i>денна форма</i> – 1;
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Маркетинг»	Лекції: <i>денна форма</i> – 32 год.; Практичні заняття: <i>денна форма</i> – 14 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>денна форма</i> – 65 год/ Індивідуальна робота <i>денна форма</i> – 3 год.; Тренінг: <i>денна форма</i> – 6 год.
Тижневих годин: <i>денна форма</i> – 8 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Філософія» є сприяння самостійному осмисленню студентами умов існування та розвитку природного і соціального світу, витворів культури та пізнання, людини та її сутності.

2.2 Завдання вивчення дисципліни

Основним завданням навчальної дисципліни «Філософія» є формування у свідомості студентів системи базових знань, засадничих поглядів, світоглядних переконань, вмінь і навичок філософського мислення для розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем в економічній галузі. Філософія покликана визначити сукупність вихідних орієнтирів, що зумовлюють програму соціальної поведінки студента.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Філософія» спеціальності 075 «Маркетинг»:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни: Базові знання загальноосвітньої середньої школи, достатні для сприйняття світоглядних знань, концепцій.

2.5. Результати навчання:

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни повинен: відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя; демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів; показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення; діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

3. Програма навчальної дисципліни «Філософія»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ. ТЕОРЕТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Тема 1. ПРИРОДА ФІЛОСОФІЇ ТА СПЕЦИФІКА ФІЛОСОФСЬКОГО ЗНАННЯ

Філософія, її сутність та призначення. Місце філософії в духовній культурі і в самопізнанні людини. Філософія і світогляд. Світогляд як духовно-практичний спосіб освоєння світу. Структура світогляду. Історичні типи світогляду: мітологічний, релігійний і філософський. Філософія як теоретична основа світогляду. Основне коло філософських питань. Основні теми філософських роздумів: світ людина, сутність і сенс людського існування. Мислення і буття. Особливості філософського знання, його структура. Проблема взаємовідношення буття і духу. Місце та роль філософії в житті людини і сучасного суспільства. Загальнолюдські цінності у філософії. Основні функції філософії: світоглядна, гносеологічна, методологічна, аксіологічна, критична, прогностична.

Тема 2. СУТНІСТЬ ФІЛОСОФІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАХІДНОГО ТА СХІДНОГО ТИПУ ФІЛОСОФУВАННЯ

Становлення філософського знання. Міфологічна та релігійна традиції як передумова філософії. Східний і західний типи культурного розвитку та їх вплив на парадигми філософування. Антична філософія. Космоцентрична спрямованість античності. Досократівський період давньогрецької філософії і розробка перших натурфілософських проблем: мілетська школа, діалектичний Логос Геракліта, піфагореїзм. Проблема буття, атомістична школа Левкіппа Демокріта. Класичний період античної філософії: софісти, Сократ, Платон, Арістотель. Елліністичний період античності.

Тема 3. ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ

Особливості середньовічного суспільства. Розвиток християнства в західній Європі.

Теоцентризм середньовічної філософії. Ідейний зміст світогляду Ренесансу, його зв'язок з процесами формування буржуазних відносин в західній Європі. Особливості епохи Нового часу: розвиток буржуазних відносин, промисловий переворот, наукова революція XVII ст. Проблема методів наукового пізнання: емпіризм і раціоналізм. Загальна характеристика німецької класичної філософії: її основні проблеми, досягнення, особливості. Розробка діалектичної теорії представниками німецької класики. Основні принципи діалектики. Особливості української філософської парадигми. Основні напрямки розвитку української філософії XX - XXI .ст.

Тема 4. СТРАТЕГІЇ І НАПРЯМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ

Сучасна неklasична філософія. Головні проблеми і тенденції філософії XX ст. Перегляд основних принципів класичної філософії перед викликом соціально-політичних, культурних, духовних зрушень і протиріч сучасної епохи. Перегляд сучасною філософією основних принципів класичної філософської традиції

Тема 5. ОНТОЛОГІЯ ЯК ФІЛОСОФСЬКЕ ВЧЕННЯ ПРО БУТТЯ

Філософське розуміння буття. Поняття метафізики та онтології. Основні поняття онтології: матеріалізм, ідеалізм, монізм, дуалізм, плюралізм. Форми та рівні буття. Буття людини, природи, суспільства. Проблема субстанції, як першооснови всіх форм буття. Буття і реальність.

Тема 6. СВІДОМІСТЬ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА

Проблема онтологічного статусу свідомості та її суттєві ознаки. Ідеальний статус буття свідомості. Основні філософські концепції походження свідомості. Свідомість і мова. Самосвідомість. Душа і дух. Структура та функції свідомості. Індивідуальна та суспільна свідомість. Структура суспільної свідомості: сфери, рівні та форми.

Тема 7. ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ. ФІЛОСОФІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ

Гносеологія як сфера філософського знання, її предмет та основні категорії. Проблема співвідношення суб'єкта та об'єкта пізнання. Чуттєвий рівень пізнання, його форми та особливості. Раціональний рівень пізнання та його форми. Єдність чуттєвого та раціонального рівнів пізнання. Види і рівні знання. Проблема істини в пізнанні. Істина об'єктивна і суб'єктивна, абсолютна і відносна. Істина монологічна (наукова) і поліфонічна (філософська). Основні концепції істини. Критерії істини. Наука та її місце в сучасному світі. Характерні риси наукового пізнання.

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Тема 8. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ – ПРОБЛЕМА ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФІЇ

Людина як предмет філософського осмислення. Основні концепції історичного походження, природи та сутності людини. Філософські проблеми антропосоціогенезу. Єдність природного, соціального і духовного в людині. Поняття індивіда, індивідуальності і особистості. Духовність, свобода, творчість і відповідальність, як ознаки людського буття. Філософська проблема взаємовідношення душі і тіла людини. Співвідношення понять «Людина - індивід – особа, особистість – індивідуальність».

Тема 9. СУСПІЛЬСТВО ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКОГО АНАЛІЗУ. АКСІОЛОГІЯ. ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ

Соціальна філософія, її основні проблеми та категорії. Поняття суспільства. Особливості філософського вивчення суспільства. Суспільство та індивід. Поняття соціальної структури суспільства. Соціальні відносини та їх типологія. Суспільство і особистість. Аксиологія як філософське вчення про цінності.

Тема 10. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ІСТОРИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Історія і феномен минулого. Історична свідомість як духовне явище. Історична самосвідомість. Філософія історії: поняття та предмет. Формування предмету філософії історії. Головні концепції філософії історії.

Тема 11. СУСПІЛЬНИЙ ПРОГРЕС ТА ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛІСТИКИ

Логіка, виміри, наслідки глобалізації. Науково-технічна революція ХХ століття, її соціальні наслідки. Глобальні проблеми ХХ століття та головні суспільно-політичні процеси. Шляхи вирішення глобальних проблем. Інформаційні технології і майбутнє людства.

Тема 12. ФІЛОСОФІЯ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сфера економіки в контексті людського буття. Філософське тлумачення явища економіки. Суспільне виробництво як соціально-філософська категорія. Особливості і роль матеріально-економічного виробництва. Філософські аспекти проблеми управління і організації бізнесу. Економічна культура людини.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни «ФІЛОСОФІЯ»
(денна форма навчання)**

Теми лекційних занять	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	Тренінг	Індивід. робота
Змістовий модуль 1. . ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ. ТЕОРЕТИЧНА ФІЛОСОФІЯ					
Тема 1. Філософія як соціокультурний феномен	2	2	5	3	
Тема 2. Сутність філософії та особливості західного та східного типу філософування.	4	1	5		1
Тема 3. Основні етапи розвитку філософської думки	2	1	5		
Тема 4. Стратегії і напрямки сучасної філософії.	4	1	5		
Тема 5. Онтологія як філософське вчення про буття	2	1	5		
Тема 6. Свідомість як філософська проблема.	4	1	5		
Тема 7. Теорія пізнання. Філософія і методологія науки.	2		10		1
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНА ФІЛОСОФІЯ					
Тема 8. Філософська антропологія – проблема людини у філософії.	2	1	5	3	
Тема 9. Суспільство як предмет філософського аналізу. Аксиологія. Філософія культури.	2	1	5		
Тема 10. Філософське осмислення історичного процесу.	2	1	5		
Тема 11. Суспільний прогрес та філософські проблеми глобалістики	2	2	5		
Тема 12. Філософія господарювання	4	2	5		1
Разом	32	14	65	6	3

5. Тематика практичних завдань

Практичне заняття №1

Тема: ФІЛОСОФІЯ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Мета: Пояснити історичні особливості виникнення філософії, осмислити та проаналізувати специфіку філософського осмислення світу та людини на відміну від конкретно наукового їх розуміння; трактувати специфіку філософських понять у їх порівнянні з буденними та науковими знаннями; інтерпретувати основні функції філософії; світоглядну, гносеологічну, методологічну; аналізувати зв'язок розвитку філософії на тлі світової культури, науки, економіки.

Питання для обговорення:

1. Світогляд, його суть, структура і значення в житті людини.
2. Історичні типи світогляду: міфологія, релігія, філософія.
3. Сутність філософії, її предмет та функції.
4. Характерні риси філософського мислення. Співвідношення філософії, науки, мистецтва та релігії.

Практичне заняття №2

Тема: СУТНІСТЬ ФІЛОСОФІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАХІДНОГО ТА СХІДНОГО ТИПУ ФІЛОСОФУВАННЯ. ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ

Мета: Розкрити характерні риси західного та східного типу цивілізації, висвітлити основні проблеми, які ставила та вирішувала давньо-східна та антична філософія. Проаналізувати основні етапи розвитку філософської думки. Дати загальну характеристику Середньовічної філософії, звернути увагу гуманістичний характер філософії епохи Відродження. З'ясувати поняття європейської класичної філософії та особливості філософії Нового часу та філософії епохи Просвітництва.

Питання для обговорення:

1. Зародження філософської думки. Східний та західний типи культури і філософування.
2. Умови виникнення, особливості та етапи розвитку Античної філософії.
3. Загальна характеристика Середньовічної філософії.
4. Гуманістичний характер філософії епохи Відродження.
5. Поняття європейської класичної філософії. Особливості філософії Нового часу та Просвітництва.

Практичне заняття №3

Тема: СТРАТЕГІЇ І НАПРЯМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ. ОНТОЛОГІЯ – ПРОБЛЕМА БУТТЯ

Мета: проводити порівняння вихідних ідей класичної та некласичної філософії; пояснювати провідні тенденції розвитку некласичної філософії із виходом на процеси сучасного життя. Здійснювати пояснення основних категорій знання та форм буття, розкрити філософське розуміння розвитку матерії, пояснити концепцію розвитку та діалектичні закони розвитку.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика сучасної світової філософії.
2. Ірраціоналістична філософія.
3. Позитивізм: основні етапи його розвитку та їх особливості.
4. Прагматизм. Філософія успіху.
5. Онтологія, її основні проблеми та категоріальні визначення.
6. Основні форми буття.
7. Філософське поняття матерії та її атрибути.
8. Діалектика як система принципів, законів, категорій. Альтернативи діалектики.

Практичне заняття № 4

Тема: ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ – ПРОБЛЕМА ЛЮДИНИ У ФІЛОСОФІЇ. СУСПІЛЬСТВО ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКОГО АНАЛІЗУ. АКСІОЛОГІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ

Мета: Подати основні проблеми людини в філософії, різні концепції розвитку сенсу людського буття. Проаналізувати проблеми життя і смерті у філософії та проблеми людської свободи. Проаналізувати особливості виникнення суспільства його структуру та функції. Розкрити суть основних чинників суспільного розвитку та типології суспільства. Осмислити суть цінностей та ціннісного ставлення до світу як фундаменту культури.

Питання для обговорення:

1. Людина як предмет філософії. Основні концепції походження людини.
2. Сенс життя. Проблема життя і смерті у філософії.
3. Проблема людської свободи.
4. Суспільство, його історичне виникнення і суть. Структура і функції суспільства.
5. Основні чинники суспільного розвитку. Типологія суспільства.
6. Суспільство і особистість.
7. Поняття культури у філософії. Основні ознаки культури.

Практичне заняття № 5

Тема: СУСПІЛЬНИЙ ПРОГРЕС ТА ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛІСТИКИ

Мета: Проаналізувати суспільний прогрес і глобальні проблеми людства. Знати системну організацію суспільного життя, знаходити в сучасному суспільстві реальні прояви будови та особливостей функціонування духовних процесів, розуміти важливість проблем сучасного розвитку культури для суспільства та розвитку людської особистості.

Питання для обговорення:

1. Суспільний прогрес і глобальні проблеми людства.
2. Організація суспільного життя та особливості функціонування духовних процесів.
3. Проблема сучасного розвитку культури для суспільства та для розвитку людської особистості.
4. Культура і творчість. Протиріччя культури.
5. Глобалізація світу та ідеологія глобалізму.
6. Філософія і майбутнє людства.

Практичне заняття № 6

Тема: ФІЛОСОФІЯ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Мета: вироблення здатності студента самостійно розмірковувати над актуальними соціально-економічними проблемами, свідомо засвоювати теоретичні положення, що відбивають діалектику господарського буття.

Питання для обговорення:

1. Специфіка і статус філософського осмислення економіки.
2. Історична еволюція грошей як феномена культури та її вплив на зміст ментальних парадигм.
3. Природа власності: філософський аналіз.
4. Бізнес як соціальне явище.
5. Модель людини-економічної: філософський аналіз.
6. Гроші та цивілізоване людство.
7. Соціальна природа грошей в контексті фінансової діяльності держави.
8. Філософія особистих рішень бізнесмена.

6. Самостійна робота

Тематика самостійної роботи
Тема 1. Філософія як соціокультурний феномен
Тема 2. Сутність філософії та особливості західного та східного типу філософування.
Тема 3. Основні етапи розвитку філософської думки.
Тема 4. Стратегії і напрямки сучасної філософії.
Тема 5. Онтологія як філософське вчення про буття
Тема 6. Свідомість як філософська проблема
Тема 7. Теорія пізнання. Філософія і методологія науки
Тема 8. Філософська антропологія – проблема людини у філософії.
Тема 9. Суспільство як предмет філософського аналізу. Аксиологія. Філософія культури.
Тема 10. Філософське осмислення історичного процесу.
Тема 11. Суспільний прогрес та філософські проблеми глобалісти.
Тема 12. Філософія господарювання

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Філософія» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне оцінювання, тестування, ситуаційне завдання, доповіді, реферати;
- проміжне оцінювання у розрізі змістових модулів;
- оцінювання результатів виконання самостійної роботи;
- підсумкове оцінювання (екзамен).

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Аналітика бізнес- процесів» визначається як середньозважена величина складових залікового кредиту.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких

передбачає дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-12
2.	Проекційний екран	1-12
3.	Програмне забезпечення для доступу в мережу Інтернет (Microsoft Edge, Google Chrome, Firefox, Brave)	1-12
4.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-12
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-12
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-12
7.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Основи філософії : навч. посіб. / Л.О. Сандюк та ін.; за ред. М.Ф. Шмиголя. Київ : ЦУЛ, 2017. 412 с.
2. Філософія : навч. посіб. / Ю.М. Вільчинський та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с.
3. Філософія : навч. посіб. для студентів гуманітар. факультетів / кол. авторів; кер. А.О. Приятельчук. Київ : Вадекс, 2021. 560 с.
4. Філософія : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / кол. Авторів ; за ред. Л.В. Губерського. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків : Фоліо, 2017. 621 с.
5. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії / В. Петрушенко. Львів : Львівська політехніка, 2019. 544 с.
6. Шепетяк О., Шепетяк О. Філософія : Підручник. Львів : Місіонер, 2020. 784 с.
7. Александрова О.С., Горбань О.В., Лавриненко Г.А. Філософія політики : Навчальний посібник. Київ, 2021. 182с.
8. Амінова О.В. Багатство: соціально-філософський вимір поняття. [Електронний ресурс]. Філософські проблеми гуманітарних наук : Збірник праць. Київ, 2009. 500 с. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-11401.html>.
9. Бацевич Ф.С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень : підручник. Київ : Академія, 2011. 240 с.
10. Бізнес-етика: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М.М. Дученко, О.А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с.
11. Вілан Ч. Гола економіка. Викриття нудної науки / пер. з англ. О. Дем'янчука. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. 384 с.
12. Волков О.Г. Філософія бізнесу : Практикум. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. 271 с.
13. Гусев В.І. Нариси з історії філософії Нового часу. Київ : НаУКМА, 2020. 344 с.
14. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Філософія : підручник. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Нац. ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Харків : Право, 2018. 432 с.
15. Естетика : Підручник / За заг. ред. Л.Т. Левчук. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 520 с.

16. Етика та естетика : навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В.С. Бліхара. Львів : ПП «Арал», 2018. 294 с.
17. Конверський А. Є. Логіка : підручник. 2-ге вид., виправлене. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 391 с.
18. Кралюк П. М. Історія філософії України : підручник. Київ : КНТ, 2015. 652 с.
19. Кузь О.М., Чешко В.Ф. Філософія науки : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.
20. Литвинчук О.В., Муляр В.І. Філософія: навч. посібник. Житомир : Житомирська політехніка, 2021. 403 с.
21. Лютий Т. Пригоди філософських ідей Західного світу. Київ : Темпора, 2021. 384 с.
22. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
23. Орендарчук Г.О. Логіка: Навчальний посібник для студентів економічних та юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Видання друге, перероблене і доповнене. Тернопіль : Астон, 2008. 272 с.
24. Пазиніч С.М. Філософія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : Харківська державна академія дизайну і мистецтв; видавець Савчук О.О., 2014. 380 с.
25. Прикладна етика. Навч. посіб. / За наук. ред. Панченко В.І. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 392 с.
26. Ратніков В. С. Основи філософії науки і філософії техніки : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2012. 291 с.
27. Соціальна філософія [Електронний ресурс] : навч. посіб. для самост. роботи аспірантів / за ред. д. філос. н., проф. В.О. Ананьїна. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 299 с.
28. Тофтул М.Г. Етика : підручник. 2-ге вид., виправ., допов. Київ : Академія, 2011. 415 с.
29. Філософія грошей в епоху фінансової цивілізації : монографія / кол. авторів ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З.Е. Скринник. Київ : УБС НБУ, 2010. 463 с.
30. Філософія : підручник / В.С. Бліхар та ін. вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород : Говерла, 2021. 440 с.
31. Філософія політики : Підручник / Авт.-упоряд.: В.П. Андрущенко (кер.) та ін. Київ : Знання України, 2003. 400 с.
32. Філософія як історія філософії : Підручник. / За заг. ред. Ярошовця В. І. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
33. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябініної, Л. І. Юрченко. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2021. 286 с.
34. Фюрст М., Тринкс, Ю. Філософія / Пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. Київ : Дух і Літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. 536 с.
35. Шабанова Ю.О. Філософія культури : підручник. Дніпро : ЛІРА, 2019. 240 с.
36. Шепетяк О. М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Фенікс, 2015. 256 с.
37. Ящук Т.І. Філософія історії. Курс лекцій: навч. посіб. Київ : Либідь, 2004. 536 с.